

ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠKY PODLE JEDNOTNÉHO ZADÁNÍ PRO ŽÁKY S TĚLESNÝM POSTIŽENÍM

Příprava žáků oborů vzdělání 41–52–H/01 **Zahradník** a 41-52-E/01
Zahradnické práce k praktické zkoušce

- Návuk poznávání rostlin – hrnkové rostliny
 - Metodická informace pro školy
- Příprava na závěrečnou zkoušku a pedagogická intervence

Autorka metodického materiálu:
Mgr. Jana Říhová
Střední škola F. D. Roosevelta pro tělesně postižené
Křižíkova 1694/11, 612 00 Brno
Tel.: 539 086 672
sstpm@qmail.cz
<http://www.ssfdr.cz/>

KLÍČOVÁ SLOVA:

Kulturní rostliny, hrnkové rostliny, střední škola, speciální vzdělávací potřeby, podpůrné opatření, individuální přístup, pozitivní motivace

STRUČNÁ ANOTACE:

Příprava žáků se speciálními vzdělávacími potřebami k úspěšnému vykonání praktické závěrečné zkoušky podle jednotného zadání.

KONTEXT:

Střední škola F. D. Roosevelta pro tělesně postižené, Brno, Křižíkova 11, příspěvková organizace, vzdělává žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Předkládá širokou škálu odborného vzdělávání na:

- o Obchodní akademii, kde žáci mají možnost získat střední vzdělání ukončené maturitní zkouškou;
- o Obchodní školu, kde mají žáci možnost získat střední vzdělání ukončené závěrečnou zkouškou;
- o Praktickou škola jednoletou a dvouletou, kde mají žáci možnost získat základy odborného vzdělání a zakončit jej závěrečnou zkouškou.

Obory středního vzdělání s výučním listem – učební obory:

- o 26-52-H/01 Elektromechanik pro zařízení a přístroje;
- o 26-51-E/01 Elektrotechnické a strojně montážní práce;
- o 28-63-E/01 Bižuterní výroba;
- o 31-57-E/01 Textilní a oděvní výroba;
- o 31-59-E/02 Šití prádla;
- o 32-41-E/01 Kožedělná výroba;
- o 32-52-H/01 Výrobce kožedělného zboží;
- o 33-58-E/01 Zpracovatel přírodních pletiv;
- o 41-52-E/01 Zahradnické práce;
- o 41-52-H/01 Zahradník;
- o 69-54-E/01 Provozní služby.

Tyto obory vzdělání jsou ukončeny závěrečnou zkouškou s výučním listem.

CÍL:

Cílem tohoto textu je předložit pedagogům metodický příklad možnosti přípravy žáků oborů vzdělání 41-52-H/01 Zahradník a 41-52-E/01 Zahradnické práce k praktické závěrečné zkoušce, jejíž součástí je i poznávání rostlin.

REALIZACE:

Závěrečná zkouška v oborech středního vzdělání s výučním listem se v případě žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními uskutečňuje v souladu s § 16 odstavce 2, bodu c školského zákona v platném znění, který uvádí, že podpůrná opatření spočívají mimo jiné v „úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání“.

Podle metodických pokynů k realizaci závěrečné zkoušky podle jednotného zadání u žáků s PPO je stanovení konkrétních podmínek průběhu závěrečné zkoušky vzhledem k typu a stupni zdravotního postižení žáka a jeho vzdělávacích potřeb v kompetenci ředitele školy. Vlastní opatření navrhuje a realizují učitelé, kteří žáky vzdělávají a znají jejich reálné potřeby. Vycházejí přitom z doporučení školského poradenského zařízení.

Žáci se problematice poznávání rostlin věnují od 1. do 3. ročníku. V teoretickém vyučování je tato problematika součástí odborných předmětů. Stejně tak je tomu i v odborném výcviku.

Pokud má být efektivita poznávání rostlin pro žáky přínosná, je nezbytná spolupráce všech pedagogických pracovníků odborných předmětů.

Výuka je organizována tak, že v jednom týdnu je vyučován odborný výcvik a v následujícím teorie. Výuka je takto realizována dle platného rozvrhu.

V odborném výcviku probíhá poznávání rostlin tímto způsobem:

- o Každé pondělí mají žáci v učebně odborného výcviku připraveno 10 vzorků rostlin k poznávání a jejich seznam v tištěné podobě, který si každý žák ponechá.
- o Rostliny jsou uvedeny pod pořadovými čísly.
- o V seznamu pro žáky oboru vzdělání Zahradník jsou uváděny rostliny pod latinskými názvy.
- o V seznamu pro žáky oboru vzdělání Zahradnické práce jsou uváděny české názvy rostlin.
- o Učitelé odborného výcviku žákům stručně zdůrazní dle potřeby specifika jednotlivých kultivarů.
- o Žáci mají možnost pořídit si fotografie jednotlivých vzorků.
- o Učitelé odborného výcviku zasílají e-mailem aktuální seznam rostlin učitelům odborných předmětů.

- o Každý den, v době výuky odborného výcviku, je pro žáky vyčleněn časový prostor v rozsahu max. 1 hod. s cílem naučit se poznávat jednotlivé rostliny.
- o Časový prostor je rozdělen v rámci střídání činností na tři bloky po 20 minutách.
- o Žáci mohou spolu komunikovat, vzájemně se zkoušet, prostřídávat pořadí rostlin, ale čísla vzorků nezaměňují.
- o Pedagogický pracovník vykonávající dozor je žákům k dispozici v případě jakéhokoli dotazu.
- o Pokud žáci požádají o prodloužení času, ve většině případů je jim vyhověno.
- o V pátek ráno pak pedagogičtí pracovníci připraví vzorky ke zkoušení tak, že promíchají pořadí vzorků a přidělí jim jiná čísla v rozmezí 1–10.

(Na uvedené fotografii jsou vzorky beze změny)

- o Ke zkoušení přistupují žáci v malých skupinkách nebo jednotlivě tak, aby měli možnost se plně soustředit.
- o Někteří žáci plní úkol písemně přímo na podepsaný volný list.
- o Další žáci, kteří jsou zkoušeni jednotlivě, přiřazují lístky s názvy rostlin k jednotlivým rostlinám.
- o Jiní žáci jsou zkoušeni ústně.
- o Pokud je potřeba, motivuje žáky u zkoušení asistent pedagoga.
- o Forma zjišťování vědomostí žáků je volena s ohledem na jejich handicap.
- o Jako prevence stresu je žákům na zkoušení vyčleněn dostatečný časový úsek.
- o Závěrem žáci seřadí rostliny, přidělí jim čísla dle původního seznamu a mohou si porovnat své výsledky.

- o V rámci tzv. relaxačních chviliek je v odborném výcviku zařazováno poznávání rostlin v různých růstových stádiích i přímo na stanovišti.
- o Žáci postupně poznávají všechny kategorie zahradních rostlin včetně semen, kořenů, plodů i květenství.

V odborných předmětech jsou žáci zkoušeni na počátku týdne z poznávání rostlin, se kterými se seznámili během předcházejícího týdne v odborného výcviku dle fotografií promítaných na tabuli nebo tabletech.

Hrnkové rostliny určené k poznávání:

1. Kopřiva africká, 2. Aloe pravá, 3. Zelenec

4. Muškát vzpřímený, 5. Pepřinec, 6. Tlustice

7. Muškát převislý, 8. Fuchsie, 9. Fikus malolistý, 10. Tchynin jazyk

Seznam rostlin – české názvy (pro obor vzdělání Zahradnické práce)

1. Kopřiva africká
2. Aloe pravá
3. Zelenec
4. Muškát vzpřímený
5. Pepřinec
6. Tlustice

7. Muškát převislý
8. Fuchsie
9. Fikus malolistý
10. Tchynin jazyk

Seznam rostlin – latinské názvy (pro obor vzdělání Zahradník)

1. Coleus blumei
2. Aloe vera
3. Chlorophytum comosum
4. Pelargonium zonale
5. Peperomia obtusifolia Variegata
6. Crassula ovata
7. Pelargonium peltatum
8. Fuchsia hybrida
9. Ficus benjamina
10. Sansiviera trifasciata

POUŽITÁ LITERATURA A ZDROJE:

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném vzdělávání (školský zákon) v platném znění

RVP 41-52-H/01 Zahradník, vydalo MŠMT dne 28. 6. 2007, č. j. 12 698/2007-23

RVP 41-52-E/01 Zahradnické práce, vydalo MŠMT dne 29. 5. 2008, č. j. 6 907/2008-23

Vlastní materiály autorky.